

IT i företag 2012 (vissa frågor avser 2011)

NV0116

I denna beskrivning redovisas först allmänna och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	1
A Administrativa uppgifter	2
A.1 Ämnesområde.....	2
A.2 Statistikområde.....	2
A.3 SOS-klassificering.....	2
A.4 Statistikansvarig.....	2
A.5 Statistikproducent.....	2
A.6 Uppgiftsskyldighet.....	3
A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
A.8 Gallringsföreskrifter	3
A.9 EU-reglering	3
A.10 Syfte och historik.....	3
A.11 Statistik användning.....	3
A.12 Uppläggning och genomförande.....	3
A.13 Internationell rapportering.....	4
A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar	4
B Kvalitetsdeklaration	4
B.0 Inledning	4
B.1 Innehåll	4
1.1 Statistiska målstorheter	4
1.2 Fullständighet	5
B.2 Tillförlitlighet.....	5
2.1 Tillförlitlighet totalt	5
2.2 Osäkerhetskällor	5
2.3 Redovisning av osäkerhetsmått	9
B.3 Aktualitet	9
3.1 Frekvens	9
3.2 Framställningstid	9
3.3 Punktlighet	9
B.4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet.....	9
4.1 Jämförbarhet över tiden	9
4.2 Jämförbarhet mellan grupper	10
4.3 Sammanvändbarhet med annan statistik	11
B.5 Tillgänglighet och förståelighet.....	11

5.1	Spridningsformer	11
5.2	Presentation	11
5.3	Dokumentation	11
5.4	Tillgång till primärmaterial	11
5.5	Upplysningstjänster	11

A Administrativa uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Näringsverksamhet

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Näringslivets struktur

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS) Ja

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100)

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: SCB
Postadress: Box 24300, 104 51 Stockholm
Besöksadress: Karlavägen 100
Kontaktperson: Kim Eriksson
Telefon: 08-506 943 53
E-post: fornamn.efternamn2@scb.se

A.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: SCB
Postadress: Box 24300, 104 51 Stockholm
Besöksadress: Karlavägen 100
Kontaktperson: Kim Eriksson
Telefon: 08-506 943 53
E-post: fornamn.efternamn2@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (2001:99), förordningen om den officiella statistiken (2001:100) samt SCB:s föreskrifter om skyldighet att lämna uppgifter till IT-statistik (SCB-FS 2010:7).

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

A.8 Gallringsföreskrifter

Gallring regleras enligt beslut från Riksarkivet, RA-MS 1998:7.

A.9 EU-reglering

Framställning av statistiken finansieras till viss del av EU. Undersökningen är gemensam för EU-länderna som tillsammans med EU:s statistikmyndighet Eurostat utformat frågor och definitioner. Från och med år 2006 är undersökningen EU-reglerad (enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EC) nr 808/2004 av den 21 april 2004).

A.10 Syfte och historik

Undersökningen avser att belysa användningen av informationsteknik i svenska företag. Den har genomförts tretton gånger: åren 2000-2012. Modellen för undersökningen togs fram i ett nordiskt samarbete 1999. År 2001 vidareutvecklade Eurostat den nordiska modellen för att göra en harmoniserad undersökning i Europa. Data för årets undersökning har samlats in med hjälp av enkäter som i Sverige skickades ut i början av april 2012.

A.11 Statistikanvändning

Huvudanvändare är EU:s statistikmyndighet Eurostat, Näringsdepartementet, Post- och telestyrelsen (PTS), Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser (Tillväxtanalys) och Stiftelsen för Internetinfrastruktur (. SE). Även media, branschorganisationer, enskilda företag och allmänheten är användare av statistiken.

A.12 Uppläggning och genomförande

Data för undersökningen har samlats in med hjälp av webb- och postenkäter som skickats ut till ett urval av företag med tio anställda eller fler. Företag med 250 anställda eller fler har totalundersökts. Enkäterna skickades ut i slutet av mars 2012 och datainsamlingen pågick fram till slutet på augusti månad.

A.13 Internationell rapportering

Resultatet från undersökningen rapporteras till Eurostat.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Undersökningen innehåller en temamodul som varierar mellan åren. År 2013 kommer temat att vara sociala medier och 2014 cloud computing.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

IT-användning i företag är en urvalsundersökning som genomförs på ett harmoniserat sätt inom EU.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Undersökningen belyser företags tillgång till och användning av informationsteknik. Målstorheten är för de flesta variabler andel företag som använder olika typer av IT-system och IT-relaterade tekniker. Användningen av internet beskrivs även som andel av företagets sysselsatta. E-handeln beskrivs med hjälp av ekonomiska variabler.

1.1.1 Objekt och population

Populationen utgörs av företag med verksamhet, enligt SNI 2007, inom tillverkning (C), försörjning av el, gas, värme och kyla (D), vattenförsörjning (E) byggverksamhet (F), handel; reparation av motorfordon och motorcyklar (G), transport och magasinering (H), hotell- och restaurangverksamhet (I), informations- och kommunikationsverksamhet (J), finansiell verksamhet (K), fastighetsverksamhet (L), företagstjänster (M), uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster (N) och annan serviceverksamhet (S). Rampopulationen innefattar företagsenheter som fanns registrerade i SCB:s Företagsdatabas (FDB) i mars 2012.

1.1.2 Variabler

Undersökningen innefattar variabler som belyser företagets tillgång till och användning av informationsteknik. Undersökningen 2012 har speciellt fokus på mobila anslutningar till internet för företagsändamål. Exempel på variabler:

- Vilka anslutningar har företaget till Internet?
- Använder företaget Internet vid kontakter med myndigheter?
- Har företaget en hemsida?
- Har företaget automatiserat informationsutbyte med andra företags eller organisationers IT-system?
- Använde företaget internet för att få tillgång till anbudshandlingar och specifikationer i myndigheters elektroniska upphandlingssystem?
- Har företaget tagit emot beställningar via Internet eller andra datornätverk?
- Använder företaget någon IT-lösning som verktyg för att minska företagets energiförbrukning?

1.1.3 Statistiska mått

De statistiska måtten är andel företag med en egenskap, e-handel som andel av omsättningen eller i kronor samt andel sysselsatta som använder en viss teknik.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Totalt (SNI 10-82, 95.1)

Storleksklasser

10-49 anställda

50-249 anställda

250 eller fler anställda

Branscher

Tillverkningsindustri (SNI 10-33)

Energi och återvinning (SNI 35-39)

Byggindustri (SNI 41-43)

Handel; serviceverkstäder för motorfordon (SNI 45-47)

Transport- och magasineringsföretag (SNI 49-53)

Hotell och restauranger (SNI 55-56)

Informations- och kommunikationsföretag (SNI 58-63)

Finansiell verksamhet (delmängd av SNI 64-66)

Fastighetsbolag och förvaltare (SNI 68)

Andra tjänsteföretag (SNI 69-74, 77-82 samt 95.1)

1.1.5 Referenstider

För huvuddelen av variablerna avser frågorna januari 2012. För frågor som rör e-handel, arbete med programvaruutveckling, kontakter med myndigheter samt elektronisk offentlig upphandling avses år 2011.

1.2. Fullständighet

Företagens tillgång till och användning av IT är ett omfattande område som endast delvis kan belysas i denna typ av undersökning.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Undersökningen är en urvalsundersökning och kan därmed antas vara behäftad med tre sorters fel: *urvalsfel* (som beror på att endast ett urval företag har undersökts och att dessa inte riktigt är representativa för samtliga företag), *bortfallsfel* (som beror på att svar saknas helt eller delvis från utvalda företag) och *mätfel* (som framför allt uppkommer på grund av att frågor och definitioner missuppfattas och att alltför grova uppskattningar lämnas). Om det finns systematik i mätfelen, t.ex. om många företag missuppfattar en fråga på samma sätt, uppkommer skevhet i materialet. Även i bortfallet kan det finnas systematik som leder till skevhet i materialet, t.ex. att företag som inte har en viss egenskap uteblir med svar då frågan inte upplevs som aktuell.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Urvalsramen är företagsenheter inom de branscher och storleksklasser som undersökts och som var aktiva i början av mars 2011. Urvalsramen tas fram från

SCB:s Företagsdatabas (FDB). Ramen är indelad i strata efter bransch och storleksklass. I strata bestående av företag med 250 anställda eller fler är samtliga företag med i urvalet. För strata bestående av företag med 10-249 anställda har ett stratifierat slumpmässigt urval med optimal allokering gjorts. I strata med fem företag eller färre har alla företag undersökts. I strata med fler än fem företag har åtminstone fem företag undersökts. Totalt omfattar urvalet 4 194 företag. Positiv urvalssamordning med förra årets undersökning har använts, för att få så jämförbara resultat som möjligt.

2.2.2 Ramtäckning

Problem med ramtäckning tar sig två olika uttryck. Dels att företag som inte skulle ha varit med i urvalsramen är det, t.ex. företag som gått i konkurs, vilket resulterar i *övertäckning*. Dels att företag som borde varit med i urvalsramen inte är det, t.ex. nystartade företag, vilket resulterar i *undertäckning*.

SCB:s företagsregister (FDB) håller god aktualitet. Uppdateringar av ny- och avregistreringar sker varje vecka från Skatteverkets basregister. Trots detta kan övertäckning förekomma. I år klassificerades 6 företag som övertäckning.

2.2.3 Mätning

För att mäta företagens användning av IT har ett frågeformulär använts som mätinstrument. Företagen har haft möjlighet att svara via ett webbformulär eller pappersenkät.

Mätningen är naturligtvis mycket beroende av frågeformulärets utformning, de ställda frågorna liksom definitioner av olika begrepp. Mätfel inträffar bland annat på grund av otydliga frågor, instruktioner och definitioner och att upp-giftslämnaren missförstår dessa. Lämnade svar och återkontakter med företagen indikerar att mätfelen främst gäller de kvantitativa variablerna avseende e-handel. Även vissa kvalitativa variabler har tolkats felaktigt eller varit svåra att förstå. Vissa företag misstas exempelvis ADSL för ett traditionellt uppringt modem.

2.2.4 Svartsbortfall

Det finns två typer av bortfall: *objektsbortfall* och *partiellt bortfall*. Objektsbortfall utgörs av de företag som inte svarar på enkäten, medan partiellt bortfall innebär att ett företag svarar på enkäten, men hoppar över en eller flera frågor. Ett stort bortfall ökar osäkerheten i skattningarna. Svartsbortfall ökar även risken för skevhet i skattningarna. Svartsfrekvensen i denna undersökning är 83 procent. Företag som klassificeras som övertäckning har inte inkluderats i objektsbortfallsberäkningarna.

Tabell 4 nedan visar objektsbortfallet uppdelat på redovisningsgrupper.

Tabell 4
Objektsbortfall efter redovisningsgrupp

Redovisningsgrupp	Objektsbortfall, %
Totalt	17

Storleksklasser

10–49 anställda	18
50–249 anställda	15
250 anställda eller fler	15
Branscher (SNI)	
Tillverkningsindustri (10-33)	16
Energi och återvinning (35-39)	14
Byggindustri (41-43)	22
Handel; serviceverkstäder för motorfordon (45-47)	16
Transport- och magasineringsföretag (49-53)	19
Hotell och restauranger (55-56)	27
Informations- och kommunikationsföretag (58-63)	17
Finansiell verksamhet (delmängd av 64-66)	9
Fastighetsbolag och förvaltare (68)	10
Andra tjänsteföretag (69-74, 77-82, 95.1)	15

En del företag har missat eller valt bort att besvara vissa frågor i enkäten. Detta utgör det partiella bortfallet. Ofta innebär ett överhoppat svar att företaget inte har tekniken i fråga men ett överhoppat svar kan också innebära att uppgiftslämnaren inte förstått frågans innebörd eller inte känner till svaret. Vissa frågor, som till exempel de som behandlar e-handel, kan upplevas som känsliga att besvara och kan därför vara överhoppade. Vissa frågor i enkäten är dessutom frivilliga att besvara. Detta gäller de frågor som inte omfattas av EU-regleringen och inte heller utgör är uppgifter till nationalräkenskaperna. Dessa frågor har därför också ett högre partiellt bortfall.

I *tabell 5* nedan framgår det för vilka frågor som det partiella bortfallet varit särskilt stort. Det partiella bortfallet i tabellen är det partiella bortfallet för totalen för respektive fråga. Det partiella bortfallet kan variera en del mellan de olika redovisningsgrupperna. Inga imputeringar har gjorts. Det partiella bortfallet har påverkan på resultaten. Resultat som avser andelen företag som har eller använder IT för något ändamål är sannolikt underskattad vid förekomst av partiellt bortfall.

Tabell 5
Frågor med särskilt stort partiellt bortfall

Fråga	Partiellt bortfall, %
Använder digitalisering av arbetsflöden för att minska företagets energiförbrukning	7
Använder intelligent styrning av transport och logistik för att minska företagets energiförbrukning	7
Använder annan energibesparande it-lösning	7
Använder intelligent styrning av belysning, värme eller ventilation för att minska företagets energiförbrukning	7
Har sysselsatta som regelbundet arbetar utanför själva företaget och som därifrån har tillgång till företagets it-system	6
Har en miljöpolicy eller motsvarande som innebär att företaget ska ta hänsyn till energiförbrukningen vid val av system och hårdvara	5
Har en miljöpolicy eller motsvarande som innebär att företaget ställer krav på att leverantörerna är miljöcertifierade	4
Har en miljöpolicy eller motsvarande som innebär att företaget ska	4

minska sin miljöpåverkan genom minskad pappersförbrukning vid utskrifter eller kopiering	
Har en miljöpolicy eller motsvarande som innebär att företaget ska minska sin miljöpåverkan genom att välja telefon-/webb-/videomöten istället för fysiska möten som innebär resor	4
Har en miljöpolicy eller motsvarande för minskad energiförbrukning vid användning av it	4

2.2.5 *Bearbetning*

Uppgifterna har granskats utifrån hur svaren på de olika frågorna hänger ihop logiskt. Vid ologiskheter eller bortfall på viktiga frågor har företagen återkontaktats för att ges möjlighet att komplettera de i enkäten angivna svaren. Särskild vikt har lagts vid att återkontakta större företag avseende e-handeln då deras svar har stor betydelse för undersökningens tillförlitlighet. Registeruppgifter från momsregistret har använts för att beräkna e-handeln i kronor. I den mån registeruppgifter inte varit tillgängliga har uppgifter från enkäten använts. En del företag som har besvarat enkäten har hoppat över vissa frågor. I de fall där det har funnits en möjlighet att logiskt dra slutsatser om svaret på sådana frågor har upprättningar utförts. Detta gäller särskilt för variabler med stort partiellt bortfall.

I samband med hantering och bearbetning av blanketter, datafiler och tabeller kan fel uppkomma. I arbetet med enkäten arbetar vi ständigt med att förbättra rutinerna för att minimera sådana fel.

2.2.6 *Modellantaganden*

Inga särskilda modellantaganden görs i undersökningen.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

95-procentiga konfidensintervall tas fram och återfinns i tabellbilagan till rapporten *Företagens användning av IT 2012*.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Undersökningen har genomförts årligen i tolv år och avsikten är att den även i fortsättningen skall genomföras årligen.

3.2 Framställningstid

Undersökningen genomfördes huvudsakligen under tiden april-augusti 2012. Kompletteringar av lämnade svar genomfördes löpande under datainsamlingen. Resultat publiceras vid två tillfällen. Det första cirka fem månader efter det att huvuddelen av enkäterna insamlats.

3.3 Punktlighet

Ingen anmärkning.

B.4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Många variabler är direkt jämförbara med tidigare års undersökningar. Dock ändras enkäten delvis varje år och nya frågor tillkommer medan andra tas bort. Det förekommer även att frågeformuleringen ändras något och att resultaten därför inte är helt jämförbara. Nedan framgår vilka variabler som är jämförbara med 2011 års undersökning.

Jämförbara frågor med 2011:

Frågenr 2012	Frågeinnehåll
1	Använder datorer
6	Har tillgång till internet
7a	Anslutning via DSL
7b	Anslutning via andra fasta bredbandsanslutningar
7c	Anslutning via mobila bredbandsanslutningar (3G eller 4G)
7d	Anslutning via mobila anslutningar (GSM)
7e	Anslutning via traditionellt modem
8	Företagets snabbaste internetanslutning
9	Andel av anställda som använder internetanslutna datorer
10	Har en hemsida/webbplats
11	Kan lägga beställningar, göra bokningar eller reservationer via webbplats
15	Har ett registrerat domännamn
16	Toppdomän under vilket företaget registrerat domännamn
17	Primära toppdomän i Sverige
12a	Använde internet för att söka information på myndigheters hemsidor
12b	Använde internet för att hämta blanketter på myndigheters hemsidor
12c	Använde internet för att fylla i och skicka elektroniska blanketter på myndigheters hemsidor

13	Använde internet för att få tillgång till anbudshandlingar och specifikationer i myndigheters elektroniska upphandlingssystem
14	Använde internet för att erbjuda varor eller tjänster i myndigheters elektroniska upphandlingssystem
23	Har företaget automatiserat informationsutbyte med andra företags, myndigheters eller finansiella institutioners it-system
24a	Använder automatiserat informationsutbyte för att skicka betalningsinstruktioner till finansiella institutioner
24b	Använder automatiserat informationsutbyte för att skicka eller ta emot produktinformation
24c	Använder automatiserat informationsutbyte för att skicka eller ta emot transportdokument
24d	Använder automatiserat informationsutbyte för att skicka eller ta emot data till/från myndigheter
29a	Delar information elektroniskt och automatiserat med IT-system för att styra lagernivåer när de tar emot beställningar
29b	Delar information elektroniskt och automatiserat med IT-system för bokföring när de tar emot beställningar
29c	Delar information elektroniskt och automatiserat med IT-system för produktions- eller tjänstestyrning när de tar emot beställningar
29d	Delar information elektroniskt och automatiserat med IT-system för distributionsstyrning när de tar emot beställningar
30a	Delar information elektroniskt och automatiserat med IT-system för att styra lagernivåer när de gör beställningar.
30b	Delar information elektroniskt och automatiserat med IT-system för bokföring när de gör beställningar
33	Tog emot beställningar via en webbsida
34	Andel av företagets omsättning som kom från internetbeställningar
35	Tog företaget emot EDI-beställningar
36	Andel av företagets omsättning kom från EDI
37	Beställde varor/tjänster elektroniskt via webbsidor eller EDI
<u>33</u>	<u>Elektroniska beställningars andel av totala inköp</u>
38	Hade egen personal som arbetade med programvaruutveckling
39	Antal årsverken programvaruutveckling
40a	Andel årsverken programvaruutveckling för egen användning
40b	Andel årsverken programvaruutveckling för extern försäljning
40c	Andel årsverken programvaruutveckling för övrigt
41a	Har en miljöpolicy som innebär att företaget ska minska sin miljöpåverkan genom att välja telefon-/web-/videomöten
41b	Har en miljöpolicy som innebär att företaget ska minska sin miljöpåverkan genom att minska energiförbrukningen vid användning av IT
41d	Har en miljöpolicy som innebär att företaget ska minska sin miljöpåverkan genom att ställa krav på att leverantörer är miljöcertifierade
41e	Har en miljöpolicy som innebär att företaget ska minska sin miljöpåverkan genom att ta hänsyn till energiförbrukningen vid val av system och hårdvara
42	Har anställda som regelbundet arbetar utanför själva företaget
43a, b, c, d	Använder IT-lösning som verktyg för att minska företagets energiförbrukning

Se rapporten Företagens användning av IT 2012 för att ta del av enkäten i sin helhet.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Motsvarande undersökning har genomförts av övriga länder inom ramen för det

européiska samarbetet. Statistiken är i princip jämförbar men det förekommer skillnader avseende svarsfrekvenser, täckning, metodik mm.

4.3 Samanvändbarhet med annan statistik

-

B.5 Tillgänglighet och förstälighet

5.1 Spridningsformer

Statistik om IT-användning bland företag 2012 redovisas i publikationen Företagens användning av IT 2012, i SCB:s databaser samt av EU:s statistikmyndighet Eurostat. Publikationen Företagens användning av IT 2012 finns tillgänglig på www.scb.se.

5.2 Presentation

Publikationen består av text, tablåer, tabeller och diagram.

5.3 Dokumentation

Viss ytterligare dokumentation finns i rapporten Företagens användning av IT 2012.

5.4 Tillgång till primärmaterial

Specialbearbetningar kan göras av materialet såsom andra aggregeringar efter branscher och storleksklasser, förutsatt att resultatet inte medför att något enskilt företag går att identifiera. Aidentifierat material kan göras tillgängligt för forsknings- och statistikändamål efter särskild prövning.

5.5 Upplysningstjänster

Vid frågor kring undersökningen, kontakta Kim Eriksson, tfn 08-506 944 86 vid enheten för Investeringar, FoU och IT vid SCB. Det går även att vända sig till den centrala informationsservicen på SCB med telefonnummer 08-506 948 01 eller skriva till infoservice@scb.se.